

Obsah

1	PŘEDMLUVA	8
2	ÚVOD DO SENZORIKY.....	9
2.1	VÝZNAM A URČENÍ SENZORŮ	9
2.2	PRINCIPY ČINNOSTI SENZORŮ	10
2.3	KATEGORIE SENZORŮ	12
2.4	ZÁKLADNÍ POJMY	13
2.5	METODY PRO ZMENŠENÍ CHYB SENZORŮ	15
2.6	HISTORIE SENZORŮ A TRENDY JEJICH ROZVOJE	18
3	ODPOROVÉ SENZORY	20
3.1	FYZIKÁLNÍ ZÁKLADY ODPOROVÝCH SENZORŮ	20
3.2	ÚVOD	21
3.3	KONTAKTNÍ ODPOROVÉ SENZORY.....	22
3.4	POTENCIOMETRICKÉ ODPOROVÉ SENZORY	24
3.5	ODPOROVÉ SENZORY TEPLoty	25
3.5.1	<i>Kovové odporové senzory teploty.....</i>	<i>25</i>
3.5.1.1	Platinové odporové senzory.....	26
3.5.1.2	Niklové odporové senzory.....	28
3.5.1.3	Měděné odporové senzory	28
3.5.1.4	Molybdenové odporové senzory.....	28
3.5.1.5	Ostatní kovové senzory teploty.....	29
3.5.2	<i>Polykrystalické polovodičové odporové senzory teploty.....</i>	<i>29</i>
3.5.2.1	Termistory	30
3.5.2.2	Pozistory.....	32
3.5.3	<i>Monokrystalické polovodičové odporové senzory teploty.....</i>	<i>34</i>
3.6	BOLOMETRY	35
3.7	TENZOMETRICKÉ ODPOROVÉ SENZORY	37
3.8	ODPOROVÉ SENZORY JADERNÉHO A RENTGENOVÉHO ZÁŘENÍ	42
3.9	ODPOROVÉ SENZORY FOTOELEKTRICKÉ	42
3.10	ODPOROVÉ SENZORY MAGNETICKÉ	45
3.11	ODPOROVÉ SENZORY VLHKOSTI.....	47
3.12	ELEKTRICKÁ VODIVOST ROZTOKŮ	47
3.13	ELEKTROLYTICKÉ SENZORY OSTATNÍ.....	51
3.14	ODPOROVÉ SENZORY FYZIKÁLNĚ CHEMICKÉ	52
3.14.1	<i>Senzor polovodičový.....</i>	<i>52</i>
3.14.2	<i>Senzor termochemický (katalytický).....</i>	<i>52</i>
3.14.3	<i>Odporové senzory tepelné vodivosti .....</i>	<i>53</i>
3.14.4	<i>Odporové senzory anemometrické.....</i>	<i>55</i>
3.15	VYHODNOCENÍ ZMĚN ELEKTRICKÉHO ODPORU	57
3.15.1	<i>Převod elektrického odporu na napětí. ....</i>	<i>57</i>
3.15.1.1	Měření úbytku napětí na odporu	57
3.15.1.2	Můstkové zapojení vyhodnocovacího obvodu	59
3.15.1.3	Převod elektrického odporu na impulzy.....	62
3.15.2	<i>Negativní vlivy vyhodnocovacích obvodů.....</i>	<i>63</i>
3.15.2.1	Vliv ohřívání senzorů od Joulova tepla:.....	63
3.15.2.2	Vliv odporu přívodů.....	64
4	KAPACITNÍ SENZORY	65
4.1	TEORIE ELEKTRICKÉ KAPACITY	65
4.2	PRINCIPY APLIKACE KAPACITNÍHO SENZORU	72
4.3	KAPACITNÍ SENZORY S PROMĚNNOU DIELEKTRICKOU KONSTANTOU	72
4.4	KAPACITNÍ SENZORY SE ZMĚNOU ROZMĚRŮ ELEKTROD	73
4.5	POUŽITÍ KAPACITNÍCH SENZORŮ	75
4.6	VYHODNOCOVÁNÍ SIGNÁLU Z KAPACITNÍCH SENZORŮ	76

4.6.1	<i>Propojování kapacitních senzorů</i>	76
4.6.2	<i>Převod změn elektrické kapacity na elektrické napětí</i>	76
4.6.2.1	Nepřímé měření změny elektrické impedance kapacitního senzoru	76
4.6.2.2	Zapojení se střídavým můstkem.....	77
4.6.2.3	Měření elektrické impedance aktivními operačními zesilovači.....	78
4.6.3	<i>Měření elektrické impedance zapojením s rezonančními obvody</i>	79
4.6.4	<i>Měření elektrické impedance měřením časové konstanty</i>	79
5	INDUKČNOSTNÍ SENZORY	80
5.1	TEORIE	80
5.2	SENZORY S MALOU VZDUCHOVOU MEZEROU	85
5.3	SENZORY S OTEVŘENÝM MAGNETICKÝM OBVODEM	86
5.4	SENZORY S POTLAČENÝM MAGNETICKÝM POLEM.	88
5.5	SENZORY BEZ FEROMAGNETIKA.	89
5.6	SENZORY MAGNETOELASTICKÉ	91
5.7	SENZORY MAGNETOANIZOTOPNÍ.....	92
5.8	SENZORY S INVERZÍ WIEDEMANNOVA JEVU.....	93
5.9	INDUKČNOSTNÍ SENZORY TEPLoty.....	94
5.10	VYHODNOCOVÁNÍ SIGNÁLU Z INDUKČNOSTNÍCH SENZORŮ	94
5.10.1	<i>Propojování indukčních senzorů</i>	94
5.10.2	<i>Převod změn elektrické indukčnosti na elektrické napětí</i>	95
5.10.2.1	Nepřímé měření změny elektrické impedance indukčního senzoru	95
5.10.2.2	Zapojení se střídavým můstkem.....	95
5.10.3	<i>Měření elektrické impedance zapojením s rezonančními obvody</i>	96
6	AKTIVNÍ NAPĚŤOVÉ SENZORY	97
6.1	INDUKČNÍ SENZORY.....	97
6.1.1	<i>Teorie</i>	97
6.1.2	<i>Indukční elektromagnetické senzory</i>	98
6.1.3	<i>Indukční elektrodynamické senzory</i>	100
6.1.4	<i>Indukční senzor průtoku</i>	104
6.1.5	<i>Senzor indukční magnetostrikční</i>	106
6.1.6	<i>Senzor jako cívka ve střídavém magnetickém poli</i>	106
6.1.7	<i>Bezelektrodový senzor vodivosti kapaliny</i>	107
6.2	TERMoeLEKTRICKÉ SENZORY	108
6.2.1	<i>Teorie</i>	108
6.2.2	<i>Senzory termoelektrické kovové</i>	109
6.2.3	<i>Vyhodnocování signálů z termoelektrických senzorů</i>	110
6.2.4	<i>Senzory termoelektrické nekovové</i>	111
6.3	ELEKTROCHEMICKÉ POTENCIOMETRICKÉ SENZORY	113
6.3.1	<i>Teorie</i>	113
6.3.2	<i>Senzory pH</i>	114
6.3.3	<i>Senzory iontově selektivní</i>	117
6.3.4	<i>Senzory redox potenciálu</i>	118
6.3.5	<i>Senzory koncentrace rozpuštěného kyslíku ve vodě</i>	119
6.3.6	<i>Senzory s tuhým elektrolytem</i>	120
7	AKTIVNÍ SENZORY S ELEKTRICKÝM NÁBOJEM	121
7.1	PIEZoeLEKTRICKÉ SENZORY	121
7.2	PYROeLEKTRICKÉ SENZORY	126
7.2.1	<i>Teorie elektromagnetického záření</i>	126
7.2.2	<i>Pyroelektrický senzor</i>	127
8	EMISNÍ SENZORY	130
8.1	SENZORY S FOToeLEKTRICKOU EMISÍ	130
8.2	FOTONÁSOBÍČE.....	132
8.3	EMISNÍ SENZORY MECHATRONICKÉ.....	133

8.4	LUNISCENČNÍ A SCINTILAČNÍ SENZORY	133
9	IONIZAČNÍ SENZORY.....	136
9.1	ÚVOD	136
9.2	IONIZAČNÍ SENZORY JADERNÉHO ZÁŘENÍ	137
9.3	SENZOR IONIZAČNÍ PROPORCIONÁLNÍ	138
9.4	SENZOR IMPULZOVÝ (GEIGERŮV – MÜLLERŮV ČÍTAČ).....	138
9.5	IONIZAČNÍ SENZORY POLOHY	139
9.6	IONIZAČNÍ SENZORY VAKUA	141
10	OPTICKÉ SENZORY.....	141
10.1	REFRAKTOMETRICKÉ SENZORY	141
10.1.1	<i>Teorie</i>	141
10.1.2	<i>Konstrukce refraktometrického senzoru</i>	143
10.2	SENZORY S OPTICKÝMI VLÁKNY	144
10.3	SENZORY S ABSORPCÍ A ROZPTYLEM SVĚTLA.....	145
11	POLOVODIČOVÉ MONOKRYSTALICKÉ SENZORY S PN PŘECHODY	149
11.1	ÚVOD.....	149
11.2	BIPOLÁRNÍ SENZORY S POLOVODIČI PN	151
11.2.1	<i>Polovodičové PN senzory diodové</i>	152
11.2.1.1	Polovodičové PN diody jako teplotní senzory	152
11.2.1.2	Polovodičové tenzometry	153
11.2.1.3	Polovodičová fotodioda	154
11.2.1.4	Polovodičové senzory radioaktivního a rentgenového záření.....	155
11.2.1.5	Polovodičové senzory magnetického pole	155
11.2.2	<i>Polovodičové PN senzory s bipolárními tranzistory</i>	157
11.2.2.1	Teplotní tranzistorové senzory.....	157
11.2.2.2	Teplotní integrované senzory.....	157
11.2.2.3	Fototranzistor.....	159
11.2.2.4	Fototyristor	159
11.2.3	<i>Polovodičový fotočlánek</i>	159
11.3	UNIPOLÁRNÍ POLOVODIČOVÉ SENZORY	161
11.3.1	<i>Polovodičové senzory elektrometrické</i>	161
11.3.2	<i>Senzor s pevnou fází</i>	162
11.3.3	<i>Senzor CHEMFET</i>	162
11.3.4	<i>Polovodičový senzor polohy</i>	163
11.3.5	<i>Polovodičový senzor s nábojově vázanou strukturou</i>	164
11.3.6	<i>Senzory obrazů CMOS</i>	166
11.4	MEMS SENZORY	167
12	MECHANICKÉ SENZORY	170
12.1	KINEMATICKÉ SENZORY	170
12.1.1	<i>Gyroskopický senzor</i>	170
12.1.2	<i>Senzor s odstředivou silou</i>	171
12.1.3	<i>Senzor s Coriolisovou silou</i>	172
12.2	DEFORMAČNÍ SENZORY	175
12.2.1	<i>Pružiny</i>	175
12.2.2	<i>Membrána</i>	176
12.2.3	<i>Vlnovec</i>	178
12.2.4	<i>Bourdonova trubice</i>	178
12.2.5	<i>Nosník a deska</i>	178
12.3	DILATAČNÍ SENZORY	183
12.3.1	<i>Kovové dilatační senzory</i>	184
12.3.2	<i>Tekutinové dilatační senzory</i>	184
13	TEKUTINOVÉ SENZORY	185
13.1	ÚVOD.....	185

13.2	SENZORY PNEUMATICKÉ TRYSKA- Klapka.....	185
13.3	SENZORY S ROZVODY TEKUTINY.....	186
13.4	SENZORY TEKUTINOVÉ S PROUDOVOU A ZÁCHYTNOU TRYSKOU.....	187
13.5	SENZORY ROTAČNÍ OBJEMOVÉ	188
13.5.1	<i>Senzor s lopatkovým oběhovým kolem .....</i>	<i>188</i>
13.5.2	<i>Senzor s turbínovým kolem .....</i>	<i>189</i>
13.5.3	<i>Senzor s ozubenými koly.....</i>	<i>190</i>
13.5.4	<i>Senzor s bubnovým kolem.....</i>	<i>191</i>
13.6	SENZORY PRŮŘEZOVÉ.....	192
13.7	SENZORY PLOVÁČKOVÉ.....	193
13.8	SENZORY NÁPOROVÉ	195
13.9	SENZORY VÍROVÉ	196
13.10	SENZORY PROUDĚNÍ V OTEVŘENÝCH KANÁLECH.....	197
13.11	SENZOR S PRINCIPEM HYDROSTATICKÉHO TLAKU	198
14	SEZNAM LITERATURY	200